

El mal tràngol de Barberà

Quan fa 652 dies que l'equip suís de l'Alinghi es va proclamar campió de la 32a Copa de l'Amèrica, ningú no sap amb certesa ni on ni quan ni amb quin format es durà a terme la pròxima edició de la competició nàutica. La decisió del Tribunal d'Apel·lació de York de declarar el BMW Oracle com a competidor de l'Alinghi ha obert molts interrogants sobre un esdeveniment que, en principi, hauria de tenir lloc aquest estiu vinent. Més enllà de les incògnites esportives, la sentència judicial és un correctiu a l'actitud servil que l'administració del Partit Popular ha tingut envers els interessos d'ACM, organitzadora de l'esdeveniment. La via lliure que s'ha trobat el suís Ernesto Bertarelli, director de l'Alinghi i propietari d'ACM, des que el novembre del 2003 València fou designada seu de la copa, ha rebut com a compensació un calendari esportiu sense definir, una competició sense equips decidits i, sobretot, una incertesa que malbarata la no gens negligible inversió pública i privada d'aquests darrers sis anys al port de València.

La disputa d'aquest trofeu en aigües de València ha estat, de sis anys ençà, un dels vèrtexs sobre els quals ha girat l'acció política de la Generalitat i, molt especialment, de l'ajuntament de la capital. Tant l'alcalde Rita Barberà com el president de la Generalitat, Francisco Camps, es van mostrar entusiasmats amb la idea d'acollir la "fórmula 1 de la vela", un esdeveniment que havia de situar València al mapa de les principals ciutats del món. Més enllà de l'aspecte merament esportiu i mediàtic, la condició de seu de la 32a edició de la Copa de l'Amèrica havia de servir per a "reconciliar la ciutat amb la mar Mediterrània". Recursos estilístics a banda, això significava, a la pràctica, pilotar la transformació de la façana marítima de la ciutat i, especialment, del port. L'Institut de Crèdit Oficial va avançar 331 milions d'euros per a les obres del port, que caldrà co-

La decisió d'un tribunal de Nova York ha fet trontollar la Copa de l'Amèrica. Dos anys després de la darrera edició, massa dubtes continuen planant sobre una competició en la qual Rita Barberà confiava com a vaixell almirall.

mençar a pagar l'any vinent. De la inversió sorgí, a mitjan 2007, un port reordenat, amb una nova dàrsena interior i on l'ús lúdic guanyava terreny

en detriment del merament portuari. Tot es preparava per acollir la Copa de l'Amèrica, mentre el discurs del PP patrimonialitzava un esdeveniment que el govern de Madrid no ha sabut rendibilitzar.

Vaixell a la deriva. Guanyada la 32a Copa de l'Amèrica, l'equip Alinghi tenia la potestat de decidir on es faria la següent. Tenint en compte la bona sintonia entre els polítics valencians i el patró suís, València era l'opció més factible. Però les presses per lligar-ho tot ben lligat han deixat el vaixell a la deriva.

Només tres dies després de la victòria, el patró de l'Alinghi, Ernesto Bertarelli, signava amb l'equip del Desafío Espanyol un contracte pel qual la següent Copa de l'Amèrica tindria lloc en aigües de València. El Desafío Español era un equip creat expressament abans de la Copa de l'Amèrica del 2007 i, per tant, amb poca experiència, que havia de situar un equip espanyol a la primera divisió en el món de la vela. L'equip, patrocinat per Iberdrola, empresa amb una forta vinculació amb l'administració valenciana —de fet, va traslladar la

Cronologia d'una espera judicial

■ **Juliol 2007.** Alinghi guanya la 32a Copa de l'Amèrica. El Desafío Español, equip creat expressament, signa un acord amb l'equip suís, pel qual el primer es proclama *challenger*, és a dir, competidor directe. L'Alinghi anuncia que la 33a edició serà a València el 2009. L'equip BMW Oracle presenta també la seua candidatura com a *challenger*, però Alingui ho rebutja. Oracle presenta una demanda al Tribunal Suprem de Nova York

■ **Octubre 2007.** La justícia instaura les tres parts a arribar a un acord.

■ **Novembre 2007.** L'empresa que organitza la copa, ACM, anuncia que endarrerirà la 33a Copa de l'Amèrica i insinua la possibilitat de competir amb catamarans. Uns dies després, la Cort dona la raó a BMW Oracle.

■ **Maig 2008.** Alinghi presenta un recurs d'apel·lació a la sentència. El dia 27, ACM anuncia que cancel·la el contracte amb València per la "incertesa legal" al voltant de la competició.

■ **Juliol 2008.** Una apel·lació del Tribunal Suprem de Nova York anul·la la sentència anterior i retorna la condició de *challenger* al Club Nàutic Espanyol de Vela.

■ **Agost 2008.** BMW Oracle apel·la contra la decisió del tribunal.

■ **Octubre 2008.** Alingui i el Club Nàutic Espanyol, en representació del Desafío Español, anuncien la reactivació de la 33a Copa de l'Amèrica, amb la reobertura d'inscripcions per a una regata clàssica, amb múltiples participants.

■ **Desembre 2008.** La majoria

seu social de la seua filial d'energies renovables a València el 2007, en una operació ben poc usual al món dels negocis—, aspirava a erigir-se en el contrincant de l'Alinghi per a la següent edició. La idea, però, no va caure gens bé a l'equip americà de BMW Oracle, que volia ser el vaixell desafiant. Aleshores va començar un litigi que s'ha allargat durant 633 dies, i al qual les administracions de Madrid i València han assistit com a convidats de pedra. Amb el conflicte judicial irresolt i la necessitat de cenyir-se al protocol cavalleresc que regeix aquesta competició vuitcentista, quedaven oberts els interrogants sobre el nombre de participants (es parlava d'una regata de dos equips, però també d'una de 19), la data i fins i tot la seu. Mentrestant, l'alcalde de València i Bertarelli asseguraven que, fora quina fora la decisió del tribunal, el trofeu es disputaria en aigües valencianes. Però, què passava si la sentència es decantava a favor del BMW Oracle i aquest reclamava de fer la competició a Amèrica? I, si això arribava a passar, què se'n faria, de la inversió que l'ajuntament, la Generalitat i l'estat havien fet al port de València?

d'equips participants a la 32a edició fan costat a l'Alinghi i s'inscriuen per a la següent edició.

■ **Gener 2009.** Alinghi i 18 equips més es comprometen que la pròxima edició tinga lloc a València el 2010. El govern espanyol assegura que no signarà cap contracte dins el Consorci Copa de l'Amèrica mentre el tribunal de Nova York no emeta la sentència definitiva.

■ **Març 2009.** Alinghi anuncia que la copa es disputarà a València independentment de la decisió del tribunal de Nova York.

■ **Abril 2009.** El dia 1, l'ajuntament i la Generalitat signen un conveni amb ACM per organitzar unes regates, fora de la Copa de l'Amèrica. L'endemà, el tribunal de Nova York fa pública una sentència a favor de BMW Oracle, cosa que invalida tots els acords a què havien arribat fins a aquell moment.

L'alcalde Rita Barberà, amb l'edifici de Velas e Vents al darrere, al port de València abans de la 32a Copa de l'Amèrica.

La incertesa sobre tots aquests afers va alimentar una mena de naumàquia entre València i Madrid. D'una banda, Madrid adoptava una actitud com més anava més prudent envers l'esdeveniment esportiu, conscients que la competició costava no pas pocs diners a les arques públiques. Segons que publicava *El País* la setmana passada, el Consorci Copa Amèrica, que aplega les tres administracions, va tancar el 2008 amb pèrdues de 30,6 milions d'euros i ni l'ajuntament ni la Generalitat no hi han posat els fons que havien promès. D'una altra banda, Rita Barberà ha fet servir la tebiesa de Madrid envers les regates per atiar el suposat tracte discriminatori que, com s'ha encarregat de destacar una volta i una altra, dispensa el govern de Zapatero al País Valencià.

Canvi de rumb. La feble unió entre l'una administració i l'altra se n'anà en orri fa dues setmanes, quan el tribunal encara no havia fet pública la sentència. El tàndem Generalitat-ajuntament, d'una banda, i Bertarelli, d'una altra, feia unes quantes setmanes que negociaven unes prerregates que, sense pertànyer pròpiament a la Copa de l'Amèrica, havien de significar per a les arques públiques el pagament d'un cànon de 20 milions d'euros. El govern espanyol, per

mitjà de la ministra Elena Salgado, s'hi va negar, perquè considerava "desorbitada" la quantitat. Al final, ajuntament i Generalitat van aconseguir una rebaixa i van signar un acord amb Bertarelli al qual no es va afegir l'executiu de Madrid.

24 hores després de la signatura, tot feia un tomb de 180 graus i el contracte del dia abans esdevenia lletra morta: es va saber que la justícia americana donava la raó a BMW Oracle. La sentència obliga els equips suís i nord-americà a asseure's i a arribar a un acord en qüestions que, fins ara, no han estat capaços de pactar. Caldrà decidir, per exemple, quants equips hi participen. Podria ser una regata de dos, molt menys espectacular que no pas una competició de 19 equips com la de fa dos anys. I caldrà decidir, sobretot, quan es fa. I això obre nous interrogants. Perquè si, tal com estipula la decisió judicial, han de transcórrer deu mesos per a l'enfrontament una volta feta pública la sentència, la pròxima edició del trofeu nàutic es disputaria al febrer. I el reglament estipula que entre el novembre i el desembre les regates s'han de celebrar en aigües de l'hemisferi sud. Si fora el cas, la 33a Copa de l'Amèrica s'allunyaria inexorablement cap a unes altres latituds.

Violeta Tena